

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Dalilou Marečkovou v právní věci žalobce: **J. K.**, nar. dne X, bytem B. 52, B., proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, orgánu sociálního zabezpečení, se sídlem P.O.Box 122, 140 21 Praha 4, o nepřiznání starobního důchodu, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 9. 2013, č. j. OSZ-114581-24/M-ŠP-2013,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Soudem ustanovený opatrovník Mgr. Jiří Ostrýt se zprošťuje výkonu své funkce a přiznává se mu odměna ve výši 1.452,- Kč. Odměna mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Praze do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í

Žalobce se včasnou žalobou domáhal zrušení nejen rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 9. 2013, č. j. OSZ-114581-24/M-ŠP-2013, (dále jen „napadené rozhodnutí“), ale také rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra (dále jen „správní orgán 1. stupně“) ze dne 18. 7. 2013, č. j. OSZ-114581-23/D-Pi-2013, kterým mu nebyl přiznán starobní důchod od 17. 6. 2013 (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“) s tím, že navrhl, aby soud věc vrátil žalovanému s vysloveným právním názorem k novému projednání.

V žalobě uvedl, že splnil všechny podmínky dané zákonem k vyměření starobního důchodu, tj. i podmínku odpracovaných let. K této otázce uvedl, že doložil doklad podepsaný plk. J. T. (ověřený dne 5. 2. 1990), jímž bylo potvrzeno, že byl zařazen na OLK, a že téhož

dne odevzdal služební průkaz. Dále uvedl, že obdržel od Policie ČR dopis ze dne 16. 7. 1993, a to na své jméno a s označením hodnosti kapitán, což podle jeho názoru „dokládá, že ještě k tomuto datu“ byl příslušníkem Policie ČR. V této souvislosti žalobce dodal, že mu „jistí nadřízení z StB Praha“ v průběhu „všech řízení“ prováděli různé podvrhy dokumentů a v podstatě se mu tak snažili znepříjemnit život, protože jim byl nepohodlný.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě na svém závěru setrval a k meritu věci dodal, že žalobci nebyl přiznán starobní důchod od 17. 6. 2013, protože k datu uplatněného nároku na starobní důchod sice dovršil důchodový věk (4. 3. 2010), ale nezískal potřebnou dobu pojištění v délce 26 let, resp. k datu vydání napadeného rozhodnutí žalobce prokázal jen dobu 23 let a 304 dny. Žalovaný dodal, že služební poměr příslušníka Sboru národní bezpečnosti (dále jen „SNB“) skončil v případě žalobce dnem 30. 6. 1987, což žalobce zřejmě nevzal na vědomí. Tvrzené okolnosti, že až dne 5. 2. 1990 odevzdal služební průkaz, a že až dne 16. 7. 1993 obdržel dopis Policejního prezidia ČR, nemají vliv na datum skončení jeho služebního poměru. S ohledem na uvedené žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl, pokud neshledá, že žaloba byla podána opožděně, a že ji tak může odmítnout.

Žalobce byl ještě před zahájením řízení dotázán, zda trvá na rozšíření žaloby, které učinil v podání doručenému soudu dne 17. 2. 2016, v němž poukázal na „nesprávný výpočet výše starobního důchodu“. Po poučení soudkyně, že předmětem tohoto řízení je pouze žalobou napadené rozhodnutí jmenovaný prohlásil, že na rozšíření žaloby netrvá.

Při soudním jednání účastníci na svých stanoviscích setrvali.

Žalobce předložil ještě další listinné důkazy, a to přípis náčelníka ze dne 9. 8. 1987, sp. zn. KS-1308/KO-87 a přípis předsedkyně odboru sociálních věcí a zdravotnictví Obvodního národního výboru v Praze 1 (dále jen „ONV“) ze dne 13. 10. 1987 ohledně projednávání žalobcovy invalidity. Oba doklady byly při jednání přečteny a jejich fotokopie byly do soudního spisu založeny jako příloha žalobce.

V přípisu náčelníka ze dne 9. 8. 1987 byl žalobce informován (v souvislosti s jeho přípisem adresovaným kádrovému odboru správy SNB) o tom, že jeho služební poměr příslušníka SNB byl ukončen k datu 30. 6. 1987 podle § 100 odst. 1 písm. b) zákona č. 100/1970 Sb. po stanovení zdravotní klasifikace „D“ – trvale neschopen k výkonu služby, a že mu byl rozhodnutím ONV přiznán částečný invalidní důchod, ale že žalobce na tuto skutečnost nijak nereagoval (i když byl poučen také příslušným kádrovým pracovníkem), a že dosud o umístění v občanském povolání podle § 107 odst. 1 zákona č. 100/1970 Sb. nežádal. V přípisu odboru sociálních věcí ONV ze dne 13. 10. 1987 byl žalobce (ke svému dotazu) informován o tom, že ONV podává pouze posudky o zdravotním stavu příslušníků MV, o jednání nevydává rozhodnutí, a že odvolání mohl žalobce podat proti rozhodnutí Lékařské komise Správy SNB.

K dotazu soudu, proč žalobce nepožádal o přiznání invalidní důchod způsobem, o němž byl žalovaným informován, žalobce uvedl, že neměl v ruce žádné doklady, kterými by svou žádost o invaliditu podložil.

Po předložení protokolu o jednání posudkové komise sociálního zabezpečení ONV ze dne 6. 4. 1987 žalobce připustil, že podpis na něm je skutečně jeho, dodal však, že trvá na

tom, že neměl k dispozici žádné rozhodnutí, dokonce se obrátil na ONV a bylo mu vytčeno, že žádné rozhodnutí nemá.

Žalobce v závěrečném přednesu setrval na žalobě, odkázal na předložené doklady a dodal, že se bez souhlasu žalovaného nemohl obrátit ani na případného zaměstnavatele. K dotazu soudu uvedl, že kádrový rozkaz č. 404/87 neviděl (podpis na něm není jeho). Žalobce ještě závěrem dodal, že jeho veškeré problémy nastaly v souvislosti s jeho činností, a to když napsal agenturní zprávu, podle níž měl tehdejší předseda vlády Štrougal poškodit jím chráněný objekt. Soudu předložil k nahlédnutí kopii novinového článku, který mu byl vrácen zpět.

Pověřený pracovník žalovaného k meritu věci uvedl, že žalobce sice zjevně byl invalidní, že měl požádat o přiznání invalidity, avšak měl se svou žádostí obrátit na příslušný orgán žalovaného, což neučinil. Tuto otázku však v souvislosti s posouzením meritu věci označil jako nerozhodnou, neboť částečný invalidní důchod nelze bez dalšího hodnotit jako dobu zaměstnání. V době, kdy byl žalobce částečně invalidní, se dalo předpokládat, že bude pracovat i po datu 30. 6. 1987, což se však nestalo.

V závěrečném přednesu pověřený pracovník žalovaného uvedl, že přihlížení k době uplynulé v souvislosti se splněním podmínek přiznání starobního důchodu je zcela bezpředmětné. V posuzovaném případě je rozhodné, že služební poměr se žalobcem skončil dnem 30. 6. 1987. Na uvedeném závěru nemohou nic změnit ani žalobcem předložené listinné důkazy. Pověřený pracovník žalovaného dodal, že není rozhodné ani převzetí kádrového rozkazu žalobcem, navíc žalobce věděl, že tento kádrový rozkaz byl vydán, o čemž svědčí jeho mnohá podání založená ve správním spise.

Krajský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v řízení podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Soud v první řadě konstatuje, že žaloba proti napadenému rozhodnutí, doručenému žalobci dne 23. 9. 2013, byla podána včas, (tj. 23. 11. 2013), kdy byla předána poštovnímu úřadu k doručení.

Z napadeného rozhodnutí soud zjistil, že žalovaný zamítl jako nedůvodné námitky žalobce ze dne 23. 8. 2013 a potvrdil prvoinstanční rozhodnutí, kterým nebyl žalobci od data 17. 6. 2013 přiznán starobního důchodu.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný odkázal na ustanovení § 28 a § 29 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon č. 155/1995 Sb.“). Žalovaný shrnul doloženou dobu pojištění žalobce, a to od ukončení povinné školní docházky od 1. září 1963 do 4. března 2010, a uzavřel, že činila 23 roků a 304 dnů (od 1. 7. 1964 do 16. 7. 1967 doba studia, od 17. 7. 1967 do 2. 10. 1967 pracovní poměr, od 3. 10. 1967 do 26. 9. 1969 vojenská základní služba, od 1. 10. 1969 do 14. 4. 1973 pracovní poměr, od 15. 4. 1973 do 30. 6. 1987 služební poměr).

Žalovaný konstatoval, že na dobu od 1. 7. 1987 do 3. 3. 2010 nebyly předloženy doklady prokazující dobu pojištění, a že tak nebyla splněna druhá podmínka vzniku nároku na starobní důchod, neboť zákon č. 155/1995 Sb. vyžaduje pro pojištěnce, který dosáhl důchodového věku v roce 2010, získání doby pojištění nejméně 26 roků. Žalovaný dodal, že žalobce tuto podmínku nesplnil ani k datu 17. 6. 2013, když od tohoto data znovu požádal o přiznání starobního důchodu, žalobce konkrétně nedoložil žádný doklad prokazující dobu pojištění za dobu od 4. 3. 2010 do 16. 6. 2013.

K žalobcem předloženému potvrzení o odevzdání služebního průkazu ze dne 5. 2. 1990, které podepsal plk. J. T., žalovaný uvedl, že není dokladem prokazujícím trvání služebního poměru žalobce od 1. 7. 1987 do 5. 2. 1990. Žalovaný dodal, že dobu trvání služebního poměru jako veřejnoprávního vztahu lze prokázat rozkazy příslušných služebních funkcionářů, případně výpisem údajů z předepsané personální nebo sociální evidence. Skončení služebního poměru příslušníka SNB dnem 30. 6. 1987 bylo v případě žalobce prokázáno kádrovým rozkazem náčelníka Správy SNB hl. m. Prahy a Středočeského kraje č. 404/1987 ze dne 19. 3. 1987. Žalobcův služební poměr skončil podle ustanovení § 100 odst. 1 písm. b) zákona č. 100/1970 Sb., o služebním poměru příslušníků SNB, v platném znění (dále jen „zákon č. 100/1970 Sb.“), ze zdravotních důvodů. Příslušná lékařská komise dne 19. 2. 1987 žalobci stanovila zdravotní klasifikaci „D - trvale neschopen k výkonu služby“.

Žalovaný dále konstatoval, že protokol o jednání posudkové komise ONV ze dne 6. 4. 1987 byl orgánu sociálního zabezpečení Federálního ministerstva vnitra (dále jen „FMV“) doručen společně s rozkazem o propuštění žalobce ze služebního poměru. Výrokem tohoto protokolu byl žalobce uznán částečně invalidním od 20. 2. 1987 a lhůta kontrolní lékařské prohlídky mu byla stanovena na duben 1988. O přiznání invalidního důchodu však požádal až dopisem ze dne 14. 9. 1989, tj. po lhůtě stanovené pro kontrolní lékařskou prohlídku. Následně byl žalobce připskem ze dne 9. 10. 1989 č. j. PR-14581-3/61-89 informován, že orgán sociálního zabezpečení FMV vyžaduje zaslání protokolu o provedení kontrolní lékařské prohlídky od posudkové komise sociálního zabezpečení ONV v Berouně, neboť nebylo zřejmé, zda žalobce byl uznán částečně nebo plně invalidní. Podáním ONV v Berouně ze dne 20. 2. 1990 bylo sděleno, že žalobce nebyl dosud projednáván, že odbor nemá k dispozici lékařskou dokumentaci. Na základě tohoto sdělení byla lékařská dokumentace uvedenému odboru postoupena. Dopisem ze dne 3. 5. 1990 sdělil odbor sociálních věcí a zdravotnictví ONV v Berouně, že „v současné době neprobíhá u posudkové komise sociálního zabezpečení ONV Beroun řízení ve věci posouzení zdravotního stavu jmenovaného“. Invalidní důchod žalobci nebyl přiznán.

Žalovaný uzavřel, že za popsané situace považuje jako jednoznačně prokázané, že služební poměr příslušníka SNB v případě žalobce skončil dnem 30. 6. 1987, a proto správní orgán 1. stupně postupoval při vydání prvoinstančního rozhodnutí v souladu s platnou právní úpravou. Vzhledem k uvedenému vydal napadené rozhodnutí.

Žalovaný v napadeném rozhodnutí ještě nad rámec uvedeného žalobce informoval o tom, že mu podle ustanovení § 29 odst. 2 písm. f) zákona č. 155/1995 Sb. vznikne nárok na starobní důchod dne 4. 3. 2015.

Ze správního spisu soud zjistil, že jeho součástí je:

Protokol o zjišťovací prohlídce Správy SNB hl. m. Prahy a Středočeského kraje, Lékařské komise ze dne 19. 2. 1987, která na svém zasedání posoudila žalobcův zdravotní stav a stanovila jeho zdravotní klasifikaci „D“, neschopen výkonu služby trvale;

Protokol o jednání posudkové komise sociálního zabezpečení ONV, v němž příslušná lékařská komise dne 6. 4. 1987 žalobci sdělila, že je částečně invalidní, že není schopen vykonávat své dosavadní zaměstnání, ale je schopen vykonávat zaměstnání jiné, méně kvalifikované a v důsledku toho jeho výdělek podstatně poklesne. Komise přihlédla ke skutečnosti, že žalobci byl koncem roku 1984 po viróze zjištěn zánět jater, před tím po viróze onemocněl zánětem srdečního svalu, byl krátce hospitalizován, jeho stav se upravil. V roce 1985 byl ze zdravotních důvodů převeden na službu s úlevami. V březnu roku 1986 byl po viróze pro trvalý potíže hospitalizován od 30. 6. 1986 do 7. 8. 1986 na infekčním oddělení Ústřední vojenské nemocnice, byly zjištěny vyšší jaterní testy, v době kdy posudková komise jeho případ projednávala, trpěl zažívacími potížemi typu žlučnickových záchvatů, občasnou slabostí a únavou. Datum vzniku částečné invalidity bylo stanoveno ode dne 20. 2. 1987, lhůta kontrolní lékařské prohlídky byla stanovena na duben 1988. Žalobce potvrdil vlastnoručním podpisem, že proti obsahu tohoto protokolu nemá námitky;

Kádrový rozkaz náčelníka Správy SNB hl. m. Prahy a Středočeského kraje č. 404/1987, kterým byl žalobce propuštěn ze služebního poměru příslušníka SNB s tím, že jeho služební poměr končí 30. 6. 1987.

Součástí správního spisu je také korespondence orgánu sociálního zabezpečení FMV, která zjišťovala, zda žalobce požádal o přiznání částečného invalidního důchodu. Dále přípis žalobce ze dne 14. 9. 1989, v němž požádal o přiznání invalidního důchodu. Podle sdělení náčelníka, adresovaném žalobci dne 6. 10. 1989, byl žalobce informován o skutečnosti, FMV dosud neobdrželo protokol o jednání ohledně invalidního důchodu. Žalobce byl poučen o dalším postupu, tj. aby se obrátil na příslušný ONV v Berouně, na posudkovou komisi (podle místa svého bydliště).

Podle ustanovení § 100 odst. 1 písm. b) zákona č. 100/1970 Sb. může být příslušník propuštěn ze služebního poměru, jestliže je podle posudku lékařské komise ze zdravotních důvodů trvale neschopný k výkonu jakékoliv služby nebo jestliže jeho schopnost k výkonu služby je změněna a příslušníka nelze převést na funkci, jejíž výkon by nebyl na újmu jeho zdraví.

Podle ustanovení § 28 zákona č. 155/1995 Sb. má pojištěnec nárok na starobní důchod, jestliže získal potřebnou dobu pojištění a dosáhl stanoveného věku, popřípadě splňuje další podmínky stanovené v tomto zákoně.

Podle názoru soudu žalovaný dospěl v napadeném rozhodnutí ke zcela správnému závěru, že služební poměr příslušníka SNB v případě žalobce skončil dnem 30. 6. 1987, a to podle ustanovení § 100 odst. 1 písm. b) zákona č. 100/1970 Sb. ze zdravotních důvodů, protože příslušná lékařská komise dne 19. 2. 1987 žalobci stanovila zdravotní klasifikaci „D - trvale neschopen k výkonu služby" a kádrovým rozkazem náčelníka Správy SNB hl. m. Prahy

a Středočeského kraje č. 404/1987 ze dne 19. března 1987, jímž byl žalobce právě k datu 30. 6. 1987 ze služebního poměru propuštěn. Za této situace nepovažuje ani soud za významné žalobcem tvrzené okolnosti, že odevzdal služební průkaz až 5. 2. 1990, a že od Policie ČR ještě obdržel dopis ze dne 16. 7. 1993 s označením jeho hodnosti „kapitán“. Tyto okolnosti nemají žádnou souvislost se zákonem stanoveným postupem, a proto také soud má za to, že **žalobce postup nadřízených zřejmě pouze „nevzal na vědomí“**.

S ohledem na dobu, která od ukončení žalobcova služebního poměru coby příslušníka SNB uplynula, považuje soud za zcela nerozhodné jeho tvrzení, že v rozhodné době neměl v ruce žádné doklady, kterými by svou žádost o invaliditu podložil, a že se mu „jistí nadřízení z StB Praha“ v podstatě snažili znepříjemnit život. Ze správního spisu – konkrétně z Protokolu o zjišťovací prohlídce Správy SNB, Lékařské komise ze dne 19. 2. 1987, jakož i z Protokolu o jednání posudkové komise sociálního zabezpečení ONV ze dne 6. 4. 1987, není pochyb, že žalobce trpěl zdravotními problémy, pro něž mu byla přiznána částečná invalidita, že mu byla stanovena zdravotní klasifikace „D“, tj. **neschopen výkonu služby trvale**. Soud nemohl odhlédnout od skutečnosti, že žalobce byl seznámen s protokolem o jednání posudkové komise ONV ze dne 6. 4. 1987, kdy bylo datum vzniku částečné invalidity stanoveno na 20. 2. 1987, že byl také seznámen se lhůtou kontrolní lékařské prohlídky (duben 1988), jak ostatně sám stvrdil svým podpisem. Ostatně žalobce sám při soudním jednání prokázal, že byl připsím náčelníka ze dne 9. 8. 1987 a odboru sociálních věcí ONV ze dne 13. 10. 1987 informován o stavu jeho věci. Za této situace bylo pouze v jeho zájmu, aby se včas a řádně snažil zajistit si přiznání částečné invalidity i pro dobu následující, navíc za situace, kdy byl stále schopen zaměstnání (byť v jiné profesi) jak byl několikrát informován, měl možnost získat zaměstnání nové. Žalobce však ani o možnost získání nového zaměstnání neprojevil zájem. Soud proto uzavírá, že doložená doba pojištění žalobce činila pouze 23 roků a 304 dnů, nikoli zákonem požadovaných 26 let. Žalobce tak nesplnil druhou podmínku vzniku nároku na starobní důchod, který vyžaduje zákon pro pojištěnce, který dosáhl důchodového věku v roce 2010, jedná se o získání doby pojištění nejméně 26 roků. Žalovaný se v odůvodnění napadeného rozhodnutí řádně vypořádal se všemi žalobcem tvrzenými okolnostmi a svůj závěr rovněž řádně odůvodnil.

Krajský soud v Praze se tak neztotožnil s námitkami žalobce, že splnil všechny podmínky dané zákonem k vyměření starobního důchodu, a proto žalobu ve výroku pod bodem I. jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, v neboť v citovaném ustanovení s. ř. s. je uvedeno, že soud zamítne žalobu, není-li důvodná.

Žalobce neměl ve věci úspěch a správní orgán nemá ze zákona právo na náhradu nákladů řízení, soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jak vyplývá z ustanovení § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s.

Vzhledem k tomu, že žalobce svou žalobu vlastnoručně nepodepsal, a soudu se nepodařilo doručit výzvu na adresu, kterou uvedl, ustanovil mu pro toto řízení opatrovníka, a to advokáta Mgr. Jiřího Ostrýta, se sídlem Moravská 924/6, 120 00 Praha 2. Vzhledem k tomu, že problémy s doručováním následně pominuly a žalobce požádal o zproštění opatrovníka, soud jeho žádosti ve výroku III. vyhověl. Ustanovenému opatrovníkovi, který kromě převzetí věci učinil za žalobce ještě další úkon, kterým se žaloba stala vůbec

projednatelná, soud přiznal opatrovníkovi odměnu v celkové výši 1.452,- Kč. Odměna se skládá z částky 600,- Kč, tj. z odměny dle ustanovení § 7 ve spojení s ustanovením § 9 odst. 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“) za převzetí věci a za úkon (doplnění žaloby o podpis), dále z částky 600,- Kč, tj. 2x režijní paušál dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, a z částky 252,- Kč, tj. 21 % DPH, neboť ustanovený opatrovník je k této dani registrován. Přiznaná odměna bude opatrovníkovi vyplacena z účtu krajského soudu v přiměřené lhůtě.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 23. března 2016

JUDr. Dalila Marečková, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Bc. Pavlína Švejdvá